

رابطه سقط جنین با مسائل اقتصادی

پدیده سقط جنین عمدی که از ابعاد مختلف اسلامی، اجتماعی، فرهنگی و حتی روان شناسی مورد نگو‌هش قرار دارد، همچنان به‌عنوان یک هنجار ضد ارزش در برخی خانواده‌ها رسوخ کرده و آینده جمعیتی کشور و سلامت مادران را هدف گرفته است. کشتن به‌ناحق یک بچه مادران را به‌دلیل مشکلات اقتصادی و مالی است؛ درحالی که تحقیقات و پژوهش‌ها نشان می‌دهد متهم ردیف اول سقط جنین عمدی اگر آمار سقط زیرزمینی بالاست و افرادی تمایل دارند فرزند سالم خود را سقط کنند، این موضوع صرفا به‌دلیل مشکلات اقتصادی و مالی است؛ درحالی که تحقیقات و پژوهش‌ها نشان می‌دهد متهم ردیف اول سقط جنین عمدی یا باید در جهت پیشگیری از بارداری‌های خود بنا کرده‌اند، به هم نخورد. به‌صورت کلی متقاضیان سقط جنین عمدی با چند دلیل همچون نخواستن فرزند بیشتر یا فراوانی ۱۸/۲ درصد، مشکلات مالی یا فراوانی ۹/۲ درصد و بدموقع بودن بارداری با ۸/۸ درصد فراوانی، خود را در برابر این اقدام تبرئه می‌کنند. به هر حال انجام سقط فرزند سالم به‌دلیل اقتصادی صحیح به نظر نمی‌رسد، لذا خانواده‌ها یا باید در جهت پیشگیری از بارداری‌های ناخواسته آموزش ببینند یا در صورت بارداری، به هر طریق مقدور مورد حمایت قرار گیرند. برخی از زوج‌های جوان به دنبال یک نوع کمال‌گرایی جهت فرزندآوری هستند. در واقع زوجین ترجیح می‌دهند زمانی بچه به دنیا بیاورند که تمام فاکتورها و استانداردها را داشته باشند و پس از آن اقدام به فرزندآوری کنند. این دقیقا همان موضوعی است که با توجه به مسأله جدی بحران جمعیت در کشور باید برایش چاره اندیشی شود.

سکوت کردن چه تأثیراتی بر روان افراد دارد؟

در دنیای پر هیاهوی امروز، سکوت کردن تأثیرات به‌سزایی را مخصوصا به‌لحاظ روانی برای افراد در پی دارد؛ افرادی که دوست دارند از زندگی ماشینی و شلوغ امروزی کمی فاصله بگیرند و به سلامت روان خود در آرامش محض کمی استراحت دهند و سکوت کنند، نوعی خودمراقبتی و موثر برای کسانی که بیشتر از مغز و ذهن خود کار می‌کنند و مستعد حواس پرتی و بی‌تمرکزی هستند، علوم اعصاب نشان می‌دهد مغز انسان به حدی شلوغ

است که بسیار مستعد حواس پرتی است و سکوت، فرصتی برای تمرکز بیشتر و بیرون راندن افکار مزاحم و حواس پرتی‌کن است. البته حتی سکوت به نوعی افراد با خود و درون‌شان به گفت‌وگو می‌پردازند و این، یکی از راه‌های خوب برای درک بهتر احساسات است که شاید به شناخت بیشتر از خود نیز منجر می‌شود. از طرفی گوش کردن یکی از راه‌های مناسب برای ارتباطی مؤثر است و همین سکوت و گوش کردن به طرف مقابل می‌تواند باعث ایجاد

سقط روح و روان

پیامدهای روانی سقط جنین تا آخر عمر همراه زنان می‌ماند

جسمی نیست بلکه ذهن و روان زنان را شاید بیشتر تحت‌الشعاع قرار دهد.

اختلالات روانی ناشی از سقط جنین

واکنش‌های روحی متعددی پس از سقط جنین گریبانگیر زنان می‌شود. رفتاری که برخی آن را شبیه اختلال استرس پس از سانحه می‌دانند.

افسردگی، یادآوری صحنه‌های سقط، کابوس دیدن و اختلال در روابط زناشویی ازجمله مهم‌ترین عوارض این کار است. دکتر زهرا علامه، متخصص زنان، زایمان و نازایی ضمن بیان عوامل روانی سقط جنین به جام‌جم می‌گوید: «مطالعات بسیاری در این زمینه صورت گرفته که زنان به جهت کسب آرامش، جنین خود را سقط می‌کنند تا آرامش بیشتر و از آن طرف زندگی شادتری را تجربه کنند اما پس از سقط تازه شروع مشکلات روحی

روانی آنان است. حالت پشیمانی، احساس گناه و غم و اندوه ممکن است تا سال‌های طولانی حتی برای همه اعضای خانواده باقی بماند. مادری که مرکز نشاط و شادی برای خانه است به محض این‌که دچار مشکل می‌شود، کل خانواده را درگیر این مسأله می‌کند. البته پس از آن دچار افسردگی‌های شدیدی می‌شود که نتیجه آن اقدام به خودکشی است که این مورد بارها گزارش شده است.» البته علاوه بر این موارد شاید یک زن پس از سقط عمدی، ناپا‌روزی تا آخر عمر را تجربه کند که همین موضوع احساس

تومین‌سبحانی‌شاد
گروه جامعه

تفاوت بسیاری است بین کسی که ماه‌ها یا حتی سال‌ها برای بچه‌دار شدن تلاش می‌کند و به هر آب و آتشی می‌زند تا ثمره زندگی خود را ببیند با کسی که زمان آگاهی از بارداری فقط به فکر خلاص شدن و سقط جنین احتمالی است. آمارهای ضد و نقیضی از سقط جنین شنیده‌ایم اما طبق گفته امیرحسین بانکی پور، نماینده مجلس شورای اسلامی روزانه ۲۰۰۰ سقط در کشور اتفاق می‌افتد که ۹۳ درصد این جنین‌ها ح‌حال زاده هستند. آمار شوکه کننده‌ای که با یک حساب سر انگشتی به عدد ۷۲۰ هزار سقط جنین عمدی در سال می‌رسیم، ۷۲۰ هزار انسانی که حق زندگی از آنان به دلایل مختلف گرفته شده است. کم نیستند زنانی که به عواقب این اقدام فکر نمی‌کنند و فقط شرایط حال حاضرشان را در نظر می‌گیرند. پیامدهای جسمی و روانی‌ای که شاید تا سال‌ها گریبانگیرشان باشد.

سقط جنین، موضوعی که شاید فقط در این دو کلمه خلاصه نشود و مادران بارداری که اقدام به سقط عمدی بدون دلیل موجه شرعی و پزشکی می‌کنند و حق حیات را از کودکی که شاید آرزوی بسیاری از خانواده‌هاست، می‌گیرند. مطالعات نشان می‌دهد بانوانی که اقدام به چنین کاری می‌کنند بیشتر از سایر زنان به رفتارهای ناسالم ازجمله خودکشی، اعتیاد، اضطراب و اختلالات روانی گرایش پیدا می‌کنند. پیامدها و عوارضی که فقط معطوف به شرایط

حس همدلی بیشتر شود. اگر افراد در طول روز برنامه مشخص و منظمی را برای خلوت کردن و سکوت در نظر بگیرند، قطعاً کارایی مزانشان را افزایش می‌دهد. با وجودی که شاید زندگی‌های امروزه خیلی اجازه خلوت و سکوت را به ما ندهد اما تأثیرات این کار طبق مطالعات صورت گرفته در این زمینه به کاهش نشانه‌های اضطراب، افسردگی و سایر بیماری‌های مرتبط با ذهن و روان منجر می‌شود.

احساسات ماندگار پس از سقط جنین

اختلالات روانی در مادرانی که به‌صورت عمدی سقط جنین انجام می‌دهند بسیار بیشتر از مادرانی است که ناخواسته این‌کار را می‌کنند. بعضا تا سال‌ها این اختلالات همراه این زنان است. احساس عصبانیت طولانی مدت، گناه و خجالت مداوم در مادرانی دیده می‌شود که عمدا دست به سقط جنین می‌زنند؛ احساساتی که تا دوام دارد و دیرتر تسکین پیدا می‌کند. همان طوره که دکتر علامه نیز به این موضوع اذعان دارد و می‌گوید: «علائم روانی پس از سقط جنین عمدی گاهی تا آخر عمر همراه یک زن می‌ماند، یعنی بانوانی هستند که پس از سقط، مجدداً باردار شده‌اند اما همچنان احساس گناه و پشیمانی دارند، حتی گاهی اوقات که طبق دستور پزشک مجبور به انجام این کار می‌شوند، پس از این اتفاق همچنان ناراحت هستند.» روند مربوط به سقط جنین شاید چند دقیقه بیشتر طول نکشد اما اثرات و بحران‌های آن در هر سالگرد تا آخر عمر دوام خواهد داشت؛ بحرانی که پس از این اتفاق و با هر بار دیدن نوزادی، آن اتفاقات، احساسات ناخوشایند، آن خشم نهفته و احساس گناه مادر مجدداً آشکار می‌شود. هر زنی پس از سقط جنین، خواسته یا ناخواسته احساسات پیچیده‌ای دارد که ممکن است خوشایند، ناخوشایند یا ترکیبی از هر دوی آنها باشد. سوگ و افسردگی از مهم‌ترین واکنش‌ها و احساسات روحی و روانی مادران به سقط جنین است و شاید به اندازه سوگ از دست دادن یکی از اعضای خانواده باشد. احساساتی که شاید برای ممرنگ یا حتی برطرف شود اما مجدداً در دوران سالمندی خود را نمایان می‌کند.

مکت

سقط عمدی جنین چالشی برای جمعیت کشور

نادیده گرفتن حیات جنین قبل از زایمان یکی از واقعیت‌ها و اتفاقات تلخ جامعه امروز است. با توجه به موضوع جمعیتی کشور و بحران پیری در آینده‌ای نه چندان دور، بی‌شک یکی از مهم‌ترین راهکارهای فرهنگی، قبح‌زدایی از پدیده زشت سقط جنین است. همان‌گونه که علامه می‌گوید: «بارها شاهد این موضوع بودم و مادرانی که از سقط جنین‌شان منصرف شده‌اند را پس از زایمان، بسیار خوشحال دیدم. خانمی که روزی به این موضوع فکر می‌کرده که وجود بچه، زندگی او را دچار اختلال می‌کند، همان زن پس از تجربه فرزندآوری، آن کودک را عاملی برای نشاط و شادابی زندگی خود می‌داند.» بهره‌مندی از موهبت فرزند سالم، نعمتی است که شاید قابل مقایسه با بسیاری از نعمت‌های الهی نباشد و ما باید مراقب هدیه‌های خدا باشیم حتی اگر غافلگیر کننده باشند. از این رو لازم است با فرهنگ سازی، بیان تبعات روانی این اتفاق ناگوار و همچنین پیامدهای کاهش جمعیت، طرح‌های مشوق فرزندآوری را پیاده‌سازی کرده و از مرحله حرف و شعار عبور کنیم.

طراح: بیژن گورانی

جدول ۶۶۶۳

جدول عادی

افقی: (۱) لباس حج – پیکره نمایش مدل لباس – تکلیف مدرسه (۲) پدر علم جبر – اذان رابه بلال تعلیم داد (۳) آزاد – داستانی نوشته ماکسیم گورکی – طعم و خوراک (۴) بنیان‌گذار – شهر جاقو – شیرینی سنتی تبریز (۵) ورزش آبی – مقابل رفت – کج و خمیده (۶) پرزنه‌ای با منقار کوتاه – رجولیت – میان (۷) نسبت دوزن با یک شوهر – از پیامبران بنی اسرائیل – تعقیب‌کننده (۸) مقسوم علیه – گلول‌های خون در آن شناورند (۹) مصیبت‌ها – ناخوشایند بودن – پسوند شهابت (۱۰) خودپسندی – بر کج ایتالیا – قیمت (۱۱) زاری سیسمالی – دیروز عرب – ضمیری عربی (۱۲) همیشگی – زنان عرب – با کوزه (۱۳) از عناصر اصلی در تئاتر است – هنرکه – گرفتاری (۱۴) مبتکر زبان بین‌المللی اسپرانتو – تولیدمثل (۱۵) دستی – شمارش کردن – عهده‌دار.

عمودی: (۱) برادر عرب – مکان فروش مواد خوراکی در سینما – ورزش مشت زنی – شکل ظاهری (۲) از القاب حضرت فاطمه (س) – کاشف دنیامت – کمین‌گاه (۳) رهن‌دهنده – جامه پشمی – دستپا – فاقد عقیده ثابت (۴) بزک – کیمیاگر (۵) ترش و شیرین – آشکار – ترمز چارپایه – پنی‌ر ایتالیایی – شخصیت اصلی سریال جواهری در قصر (۷) وسط – پارچه ابریشمی رنگین – رهنورد (۸) خصلت‌های نیکو – مخزن مواد گازی (۹) محروم – منقشی – خوراک قناری (۱۰) مأمور عملیات دشوار جنگی – ماکارونی ورقه‌ای (۱۱) رمق آخر – تیم فوتبال اصفهانی – پره‌ای انتهای بدن پرندگان (۱۲) آهنربا

حل جدول عادی ۶۶۶۲

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵